

Johannes 15: 1-17 De ware wijnstok

1,2 Ik ben de ware wijnstok en mijn Vader is de wijnbouwer. Elke rank aan mij die geen vrucht draagt, snijdt Hij af; en elke rank die vrucht draagt, snoeit Hij, opdat zij meer vrucht gaat dragen. 3 Jullie zijn al gesnoeid door het woord, dat ik tot jullie heb gesproken. 4 Blijf in mij, dan blijf ik in jullie. Zoals de rank uit zichzelf geen vrucht kan dragen, als zij niet aan de wijnstok blijft, zo ook jullie niet, als jullie niet in mij blijven.

5 Ik ben de wijnstok, jullie zijn de ranken. Bij wie in mij blijft, blijf ik in hem, en hij draagt veel vrucht; terwijl je los van mij geen kracht hebt om iets te doen. 6 Wie niet in mij blijft, wordt weggeworpen zoals de rank en verdort; en men verzamelt de ranken en werpt ze in het vuur en zij verbranden. 7 Als jullie in mij blijven en mijn woorden in jullie blijven, vraag dan om wat je wilt en het zal je worden gegeven. 8 Daarin openbaart zich het geestlicht van mijn Vader, dat jullie veel vrucht dragen en mijn leerlingen worden. 9 Zoals de Vader mij heeft liefgehad, heb ook ik jullie liefgehad. Blijf in mijn liefde! 10 Als je trouw blijft aan wat ik je heb opgedragen, zul je in mijn liefde blijven, zoals ik trouw ben gebleven aan wat mijn Vader mij heeft opgedragen en in zijn liefde blijf. 11 Deze woorden heb ik tot jullie gesproken, opdat mijn vreugde in jullie is en jullie vreugde volkomen wordt. 12 Dit is mijn opdracht: dat jullie elkaar liefhebben, zoals ik jullie heb liefgehad.

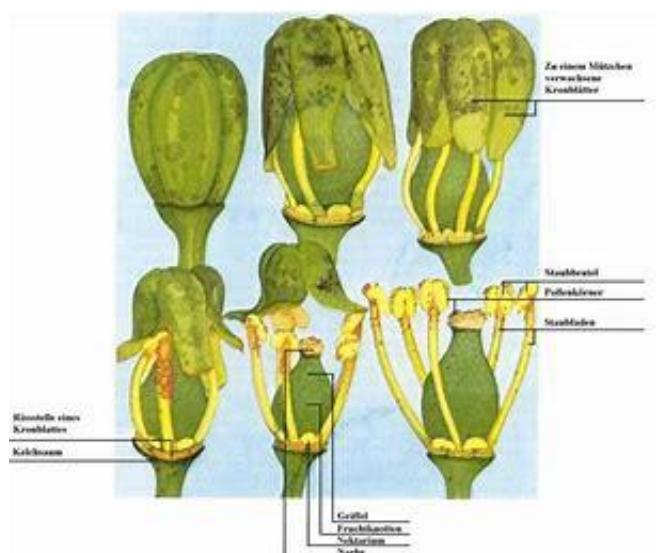
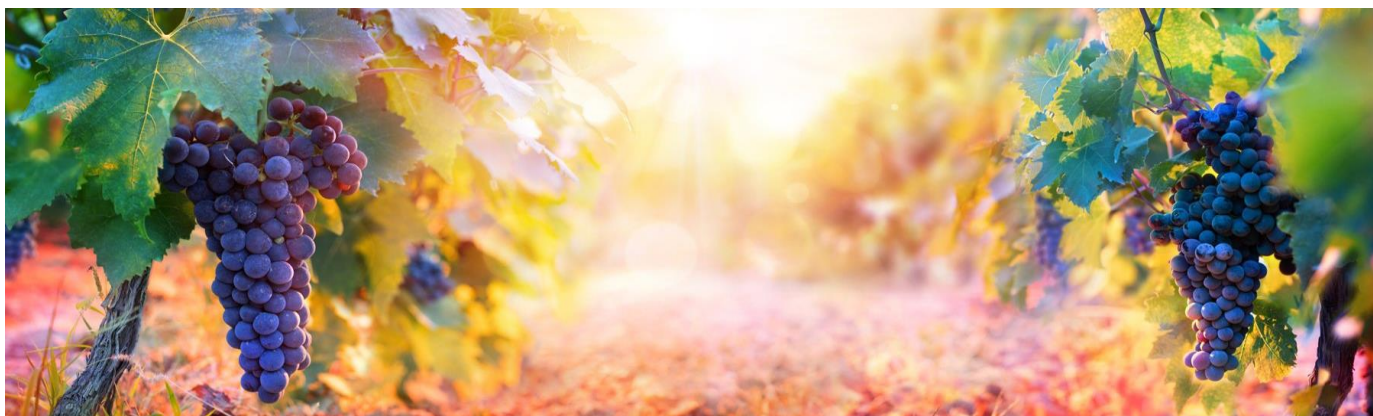
13 Niemand heeft een grotere liefde dan deze, dat iemand zijn leven geeft voor zijn vrienden. 14 Jullie zijn mijn vrienden, als jullie doen wat ik jullie heb opgedragen. 15 Ik noem jullie niet meer dienaren, want de dienaar weet niet wat zijn heer doet. Jullie heb ik vrienden genoemd, omdat ik jullie alles wat ik van mijn Vader heb gehoord, heb toevertrouwd. 16 Niet jullie hebben mij uitgekozen, maar ik heb jullie uitgekozen en jullie de taak gegeven, op weg te gaan en vrucht te dragen; en jullie vrucht zal blijvend zijn, zodat wat jullie ook de Vader in mijn naam zullen vragen, hij jullie zal geven. 17 Dit draag ik jullie op: heb elkaar lief!

De wijnstok

Een wijnstok kan heel oud worden, soms wel 380 jaar, het is eigenlijk een klimplant die wel tot 30 meter hoog kan worden. De grillige wijnstok ontstaat door het eindeloze terugsnoeien van jonge scheuten.

Is het niet verbazingwekkend dat de wijnstok op een kurkdroge bodem gedijt, in staat is bescheiden te bloeien, maar desondanks overvloedig en sappige vruchten draagt? Hij haalt met zijn onzichtbare, fijne wortels uit diepten van 12 tot 15 meter zijn watervoorraad uit alle kruimels en spleten van de aarde tevoorschijn. De druiven rijpen in de schaduw door het terug gestraalde zonlicht en de warmte van de aarde; ze zuigen het water op en vormen het om tot een bloedrood en zoet druivensap. Met zorgzame liefde bewerkt de wijngaardenier zijn wijnstokken, door te snoeien, krenten van de vruchten en uitdunnen van bladeren, door de ranken te leiden en op te binden, zodat er een evenwichtige plant met mooie vruchten ontstaat. Het gebaar van een wijnstok is – afgezien van de stam – dat de jonge scheuten aan de zwaartekracht onderhevig zijn: ze zoeken de nabijheid van de aarde. Zelfs tot in de bloeiproces van de bloesems wordt dit gebaar zichtbaar. De kelkblaadjes zijn in het midden met elkaar vergroeid. In de bloeiperiode opent het kleine bloemetje zich naar beneden. Als een zwevend hoedje staat het op de stuifmeeldraden. De vijfbladerige bloemkelk opent zich niet zoals de meeste bloemen naar de zon, maar naar de aarde! De wijnstok is innig met de aarde verbonden.

wijnbloesems

De IK BEN woorden: Brood en Wijn

Het goddelijke Christus-IK toont zich in zeven kwaliteiten. De eerste kwaliteit was die van het brood, vernoemd in het 6^e hoofdstuk van het Johannesevangelie en aansluitend aan de spijziging van de 5000 (een kosmisch gebeuren dat op de berg, buiten en op het groene gras plaatsvond). “God is hij die uit de hemel neerdaalt en leven aan de wereld geeft” (Joh.6:33). “Ik ben het brood dat leven geeft” (Joh.6:35). Het wijnstokhoofdstuk speelt zich af in de ruimte waar het laatste avondmaal plaatsvond, binnenskamers. Kort daarvoor had Judas het brood ontvangen dat door Christus in de schaal werd gedoopt, de duivel nam bezit van hem. Christus spreekt tot hem: “Wat je wilt doen, doe het snel” en bij deze woorden verliet Judas meteen de zaal. Op dit ogenblik is de Mensenzoon volledig doordrongen met het geestlicht. Hij spreekt tot hen (Joh.13:31-35): Een nieuw gebod geef ik jullie: dat jullie elkaar liefhebben. Zoals ik jullie heb liefgehad, moeten jullie elkaar ook liefhebben. Daaraan zullen allen herkennen, dat jullie mijn leerlingen zijn, als jullie elkaar liefde betonen. Hier spreekt de Christus-Jezus voor het eerst over de agape¹, de goddelijke liefde, het liefdesmaal (sacrament) voor zijn leerlingen. Het is het ogenblik waarop het stervensuur met rasse schreden nadert. De ware wijnstok is de Christus aan het kruis die met open armen en naar de aarde geneigd zijn geest geeft voor de wereld, die afdaalt in het diepste van de aarde, die verrijst, die de hele aardewereld doordringt en opstijgt tot de Vader. De zeven Ik ben woorden van Christus beginnen met het brood en eindigen met de wijn (wijnstok). ‘Christus is

¹ In het Grieks bestaan er drie begrippen voor liefde: Agape: ἀγάπη = de goddelijke liefde; φιλῶ : fileō = beminnen of vriendschappelijke liefde; ἔρως : erōs = begeerlijke/zinnelijke liefde

binnengetrokken in de blij golvende levensstroom van de mens! Het stromende karakter van een bovenzinnelijke bloedstroom wordt aangeduid. En wanneer wij in het evangeliegedeelte van de dienst zeggen: De zegen van Christus strome levend door het woord, dan is het zijn gereinigde bloedstroom, het levenswater dat in ons werkzaam wil worden. Bij het horen van het Evangelie en het bewaren in ons hart, daardoor worden wij gereinigd en verheffen onze ziel. 'Jullie zijn al gesnoeid² door het woord dat ik tot jullie gesproken heb. Blijf in mij, dan blijf ik in jullie, spreekt Christus tot zijn apostelen (Joh.15:3-4).' 'Nog meer zalig zij die het woord van God horen en in zich bewaren'...(Luk11:28)

Innerlijke vruchten op vruchtbare bodem

Een dergelijk proces als bij de wijnstok is binnen ons leven ook belangrijk, dat wij ons op de juiste manier met de aarde leren verbinden. In deze verbinding met de aarde doet het er werkelijk toe om liefde voor alles om ons heen te ontwikkelen. Zoals de wijnstok zich in de diepten wortelt, zo kunnen wij onze religieuze aandacht naar de diepte van onze ziel zenden, zodat we een diep geworteld geloof, een vertrouwen ontwikkelen in diegene die aan ons wezen ten grondslag ligt: de Vadergod. De Vader wordt in sommige gangbare vertalingen van het evangelie wijngaardenier genoemd. In het Grieks bestaat daar een exact begrip voor : ἀμπελουργός (ampelourgós), een woord dat samengesteld is uit twee begrippen: ampelos (wijngaard) en ergon (werk)...m.a.w. wijngaardbewerker oftewel wijngaardenier. Maar Johannes gebruikt bewust in deze perikoop een ander woord in het Grieks waarmee de Vader wordt vergeleken: γεωργός (geōrgos). Het betekent eigenlijk 'aarde-bewerker' van gé (aarde) en ergon (werk). Het wordt ook wel vertaald met wijn- of landbouwer. Is dit niet veel dieper om de Vader aarde-bewerker te noemen?

Wij kunnen 'harte warme dank' voor Hem ontwikkelen die met goedheid en vaderlijke liefde ons 'zijn' waarborgt. Hij is de oer-substantie, de Vaderlijke oergrond van al het zijn. Hij wordt bereikbaar door onze verbinding met de Zoon, die - zoals in de mensenwijdingsdienst klinkt - het leven van de wereld draagt en ordent als de Ware Wijnstok, het van de Vader ontvangt en gezond maakt door de Geest.

Het betekent voor ons dat wij een diepgeworteld vertrouwen in de mogelijkheden van ons wezen en van ons lot mogen ontwikkelen. Door onze verbinding met de Christus te zoeken die als Ware Wijnstok met zijn wortelstelsel de hele aarde doordringt, staan we ook op de juiste manier in verbinding met de substantie van de Vader. De Vader verzorgt de wijnstok zodat deze zich op de juiste manier in de aarde kan wortelen. Ik en de Vader zijn één, zegt de Christus. Mijn Vader is de wijnbouwer, Ik ben de ware wijnstok, jullie zijn de ranken. Christus als Ware Wijnstok draagt de consequenties van het doorleven van ons lot.

Daarop komt het aan, dat wij ons verdiepen in de Geest. Daarbij volstaat het niet om alleen te weten dat er een geestelijke wereld bestaat, dat er idealen zijn of dat er een evangelie is. Het komt erop aan dat wij zo goed als wij dat kunnen het geestelijke in ons opnemen, telkens weer als water in ons opzuigen, zodat het kan gaan leven in ons en een stuk van onszelf wordt. Dan wordt het vruchtbaar. Door het gebed, door innerlijke verdieping, kan het bloed van Christus in ons binnenstromen. Hij ontnemt ons daarbij niet onze eigen kracht, integendeel, hij versterkt ze, hij is immers de geest van het IK, hij brengt ons tot rijping. Het bloeiproces in onszelf, is de bewustwording voor onze eigen persoonlijkheid. Het rijpingsproces echter komt met de Christusstroom op gang. Zoals de wortels van een plant onzichtbaar zijn, zo doen ze toch een zeer belangrijk werk in het verborgene. In onze ziel is het bescheidenheid, deemoedigheid en onbaatzuchtigheid die als wortels werkzaam zijn. Zij houden zich op de achtergrond en werken in stilte. Daaruit kan dan het hogere leven in ons ontstaan. Kwaliteiten als vreugde, verering, dankbaarheid, waarheidsliefde, offerkracht komen tevoorschijn als rijpe vruchten van ons IK. Deze deugden vormen samen de wortels van ons innerlijk waardoor wij de geest uit de diepere lagen van ons wezen 'aanzuigen'. Ze hebben ook allen een gemeenschappelijke basis: de liefde. Het eerste teken dat Christus op aarde voltrok is dat hij water in wijn veranderde (Joh.2). Met zijn offer op Golgotha doordrong 'water en bloed' (Joh.19) de aarde, met de opstanding doordrong zijn bloed als levensstroom alle aardlagen en aardatmosferen, om in ons mensen tot kracht schenkende wijn te worden. Zodat wij in ons hart voor hem een woning bereiden waar hij deelneemt aan onze vreugde en leed, in voor- en bij tegenspoed, waar hij uiteindelijk blijvend woning mag vinden wanneer ons hart gereed is om lichtdrager te zijn. Wij kunnen met Hem ons levenswater leren omvormen en offeren als kostbare wijn van de liefde. Christus als

² In het Grieks staat er ὑμεῖς καθαροί ἐστε (humeis katharoi este) , jullie zijn rein, van het woord καθαρός= rein,puur, bij de wijnbouw: reinigen door snoeien.

de ware wijnstok groeit boven de aardatmosfeer uit, hij brengt aardesubstantie die hij 'verwandelt' tot de Vader...verheerlijkend het aarde-zijn met hemel-zijn, zoals dit in het Hemelvaartsepiistel klinkt.

Het blijven in Christus' liefde

Om te blijven in Christus moet eerst al het onwezenlijke aan ons gesnoeid worden, in het vuur geworpen en gereinigd. Het is een proces van de katharsis, de reiniging. Hierbij komt ons Michaël te hulp wanneer wij onze vrije wil activeren. Het wezenlijke van het onwezenlijke leren onderscheiden en uitvoeren behoort tot de moeilijkste opgaven. Het betekent eigenlijk beetje bij beetje leren sterven. Tegelijkertijd moet de verbinding met de ware wijnstok blijven bestaan, willen wij krachtige vruchten van de geest kunnen voortbrengen. Het te allen tijde blijven staan in onze IK-kracht, zonder teveel te willen heersen, maar juist door onszelf te beheersen, zonder teveel macht te willen uitoefenen, maar juist door onmacht uit te houden, zonder teveel egoïst te zijn, maar juist door onbaatzuchtig te zijn, daardoor leren wij met liefde, eerbied en dankbaarheid onze levenstaken volbrengen. Een mens die door veel lijden en werk aan zichzelf door het leven gaat, door schade en schande, leert de kracht van de liefde ontwikkelen. Deze kracht van de liefde komt voort uit levenswijsheid en wordt tot uitstraling, tot charisma. Het is een kracht die vrijlaat en desondanks vreugde opwekt. Het is een kracht die zegenend werkt en vaderlijk/moederlijk beschermend kan 'overstralen.' Het is een kracht die op het juiste ogenblik kan loslaten en zich ook volledig kan verbinden. Een kracht die vrij vanuit een open hart stroomt, helemaal zichzelf zijnde, authentiek, maar verbonden met het wezen van de liefde: Christus in ons, wij in Christus. Bij wie in mij blijft, blijf ik in hem, en hij draagt veel vrucht; terwijl je los van mij geen kracht hebt om iets te doen. (Joh.15:5). Het gaat hier over een levenssamenhang. Deze levenssamenhang komt pas dan tot volledig bewustzijn wanneer wij de drempel van de dood zijn gepasseerd. Maar wie in het leven leert om in een levenssamenhang met de overledenen te komen, die leert zich in liefde voor hen te openen en met hen verbonden te blijven. Hun geestlicht kan ons inspireren en hun zielenwarmte kan in ons hogere gevoelens opwekken. Christus is de machtigste van alle doden. Zijn levende bloedstroom doorgloeit onze zielen met goddelijke liefde van allen die hem woning geven in hun hart. In de mensenwijdingsdienst zijn allen die Hem in zich opwekkend ons zijn voorgedaan ook de grote zielen van heiligen die de mensheid in de geest helpend ter zijde staan...hun beschermende kracht moge ons overstralen.

Vriend

'Jullie heb ik vrienden genoemd, omdat ik alles wat ik van mijn Vader heb gehoord, heb toevertrouwd, heb doen kennen.' (Joh.15:15)

In iedere gedachte die ik koester, in ieder woord dat ik spreek, in alles gevoelens die ik in mijzelf opwek, in iedere handeling die ik voltrek mag ik leren een Apocalypticus, een Gods openbaarder te zijn. Deze opdracht, het werk van de liefde, die Christus ons toevertrouwt, schenkt hij ons als 'vriend'. Vrienden kan je niet bevelen om hun plicht te doen, knechten, dienaren of slaven wel. Zij doen hun werk omdat het hun plichtmatig is opgelegd, ook als ze er persoonlijk niet mee eens zouden zijn. Vriendschap is op vrijheid en op communicatie gebaseerd. Maar een echte vriend is ook iemand die vreugde en leed wil delen, die zich er niet voor schuwt omwille van jou te lijden, voor jou en vaak ook vanwege jou. Om een Godsvriend te worden, kunnen wij in vrijheid besluiten om in al onze verschillende levensomstandigheden de verbinding met de ware wijnstok levend te houden. Daardoor komt er een levensstroom op gang die de wereldontwikkeling met de kracht en het licht van de liefde doorgloeit. Onze handelingen kunnen tot sacrament worden en het priesterlijke in ieder mens wordt daardoor tot ware broederlijkheid aangewakkerd. 'Dit draag ik jullie op, dat jullie elkaar liefhebt!' (Joh.15:17)

